

Danmark.

Politik. „Med Tak fra Udenrigsministeriet“. Generaldirektør Marcus Rubin er bleven udnævnt til Kommandør af Dannebrog. Det mærkbare ved Sagen er, at Ordens-tildelingen er det efter Indstilling af Udenrigsministeren, uagtet Generaldirektøren er ansat under Finansministeriet. Ordens-tildelingen maa altsaa ses som en Vogn for den Artikel, M. R. skrev i Majhæftet af „Preussische Jahrbücher“. Skrivet, der var stærkt frygtende overfor Tyskerne, og saarende imod Sønderjyderne, omtalte Genforenings-haabet som et overvundet Stadium. Hvor længe er det dog muligt, spørger „Danm. Hj. og Ude“, at Udenrigspolitikken i et parlamentært styret Land kan ledes i Modstrid med det store Hertals Onsker, og at Udenrigsministeriet i saadanne Tilfælde kan lade sig høre i en Ansøgning om Tilfælde i Ansøgningen efter den anden?

Ligeledes efter Indstilling af Udenrigsministeriet har Prof. i Jura P. J. Jørgensen („Præ-Jørgensen“) faaet Ridderkorset. Han har mulig hjulpet Rubin med dens Artikel.

Tilflytning med Følkesolen. Kultusminister Appel har foreslået Følkesolen et Forslag om Tilflytning med Følkesolen. Forslaget følger i det væsentlige den om Forslaget nedfattede Kommissionsbetænkning.

Ministerien foreslaar, at Skolekommissionen skal bestaa af 3 Medlemmer, valgte af alle kommunale Bestyrelser, 1 valgt af Kommunalbestyrelsen og endelig Sognepræsten som Medlem, men ikke som ledt Komd. Skolenavnet skal vælges af Følkesolen, naar en Trediedel (i Rådsherrederne en Sjettedel) af de skolesejende Børns Forældre ansøger derom. Rædet tager aktiv Del i Skolens Styrelse, kan selv tage Initiativ i Skoleforanstaltninger og medvirker ved Indstilling af Læreren, denne kan affejes, naar alle Skolenavnets Medlemmer er enige derom.

Bedrørende det overordnede Tilfælde, bestemmer Regeringsforlaget, i Modstrid til Kommissionsindstilling, at Amts-Skoleforvaltningen skal bortfalde. Skolerådet sammenfattes af Amtmanden, 9 Medlemmer, valgte dels af Amtsrådet, dels af Byrådene og her til vil komme 3 Lærere.

Skoleinspektoren skal efter Kommissionsforlaget bestaa af 5 Medlemmer: Amtmand, Provst, 2 af Skolerådet valgte Medlemmer og Amtsskoleinspektoren. Dette ændres herhen, at Direktionen kommer til at bestaa af 3 Medlemmer: Provsten og 2 af Amtsrådet valgte Medlemmer.

Som Konulent ved Skoledirektionen anviertes ved 3 Aar ad Gangen en fast Lærer eller Lærerinde. Viskoppen faar Ret til at overhøre Skolens aldtidige Klage. Private Skoler stilles helt under det almindelige Folkeskole-Tilfælde. Ved Fremførelsen af Forslaget udtalte Ministeren bl. a.: Det, der har været Hovedspørgsmålene ved Udarbejdelsen af Lovforslaget, er at opnå:

- 1) Gennem Værdierne i Tilfælde og Styrelse at vække større Interesse for Skolens Liv og Gerning hos Befolkningen;
  - 2) at tilføre Skoleinspektøren større pædagogisk Indsigt end hidtil;
  - 3) at den nye Ordning ikke bryder Paanden mellem Skole og Kirke.
- Som man kan vente det af et Forslag der er fremsat af den tidligere Leder af Alfv. Højstole, er den paataente Lov stærkt præget af den grundtvigianiske Opfattelse af Skoleforanstaltning. Ombedsmændenes Indsigelse navnlig de juridiske, skal gøres saa ringe som muligt, medens Forældrenes Magt og Ansvar skal øges. Amtmanden skal ud af Skoledirektionen, Skoleinspektoren maa ikke indføres, som Kommissionen udtalte sig for; men der skal oprettes Skolenavn af Forældrene. Forbindelsen med Kirken skal opretholdes, Provsten skal være Medlem af Skoledirektionen, ja Provsten vil efter Ministerens Forslag faa 1/4 af Indflydelsen i

Skoleinspektoren, medens Kommissionen kun vil unde ham 1/5. Viskoppens Tilfælde opretholdes. Forslaget vil sikkert møde stærk Modstand hos Socialisterne, der holder paa en stærk Statsrole uden Forbindelse med Kirken, naar Rigsdagen igen samles d. 9. Januar.

Dansk Industri og danske Bært.

Formanden for Aktiefællesskabet Selskabet Jernsliberi og Maskinbyggeri, D. J. A. Busse, har skrevet en interessant Artikel: „Danmarks Dampskibsflaade og den danske Industri“, som her meddeles i Uddrag efter „Danm. Hj. og Ude“. I denne Artikel siger han, at det maa gøres Strævet for at hævde Danmarks Fremgangsrigdom, at nappe den ene Trediedel af de Skibe, som danske Redere i det sidste Aar har ladet bygge, er kommet den danske Industri til Gode, medens de to Trediedele eller ca. 77 Mill. Kr. er gaaet til Udlandet. Bore tre første Rederier har ført henholdsvis 74, 59 og 50 pCt. af deres Skibe i Udlandet. 5 andre Rederier, som har hver 15—17 Skibe, har anskaffet henholdsvis 100, 88, 73, 29 og 13 pCt. af disse fra fremmede Bærtere. Forslaget m. S. t. Reparationer synes heller ikke at være i Færd med den danske Skibsbygningsindustri.

Dr. V. opfatter det Spørgsmaal, om de danske Bærteres Skibe i Kvantitet og Pris kan staa Maal med det udenlandske Produkt, og besvarer Spørgsmaalet med at henvise til, at ca. 35 pCt. af Skibsbyggeriernes Nybygninger er solgt til Udlandet, og endda Skibe, som gennemsnitlig er 1/3 Gang større end de til Indlandet leverede. Saa meget mere maa det da andre, at over 1/4 af Indlandets Forbrug købes ikke paa Hjemlandets, men paa Udlandets Bærtere.

Fors. fortæller: Men Skibsbyggeriet for fremmed Regning er gaaet stærkt tilbage, og jeg frygter for, at det ikke vil komme igen i fuldt Omfang, fordi de tyske Bærtere — godt konsoliderede som de er — har ubdvidt sig stærkt og har fornyet sig med ganske fortrinlige tekniske Hjælpeder til hurtig og billig Fabrikation.

Der er i de 3 store danske Bærtere anbragt ca. 13 Mill. Kr. Aktiekapital og ca. 5 Mill. Kr. forskjellige Gærd saasom Hypoteker og Kassekredit etc. Udbyttet af Aktiekapitalen for disse 3 Bærteres Bedkommende har stillet sig saaledes i det sidste Aar:

3 Gennemsnit, Burm. & Bain 3,4 pCt. Helsingør 4,5 pCt. Hvide-døffen 5,2 pCt.

Under Henhyn til Aktiekapitalens forskellige Størrelse bliver Udbyttet tilsammen taget knap 3 1/4 pCt. deraf. Dette er ingenlunde tilfreds-gørende Resultater af en Industri-rigsdom, der i saa høj Grad som Skibsbyggeriet er underlagt Fluktuationer og Risiko. Og saa er det tilmed et Spørgsmaal, som ikke kan besvares her, om der saadant er affirevet og henlagt tilstrækkelig til Forbedring af betaaende Ansæg og til Fremførelse af Fremtiden.

Artiklen slutter saaledes: Selv ved Licitationer bør den indenlandske Industri kunne vistes Henhyn. Er danske Tilbud for høje i Sammenligning med særlig billige Tilbud fra Udlandet, bør man henstille til Indlandets Firmaer at gaa saa meget ned, at Arbejdet kan blive i Landet; den Fremgangsmaade kender Udenlandske meget godt fra deres eget Hjemland. Eller man kunde gaa den Vej, at Bankerne gjorde større Raan og Forskud til Rederierne afhængige af, at Afsættelserne blev forbeholdte den danske Industri. Vi har Eksempel fra Udlandet, blot i større Stil: Naar Tyrkiet laaner Penge i Berlin til at løse Kanoner for, maa det løse dem hos Krupp, og naar Serbien laaner i Paris, faas Kanonerne fra Creuzot!

Under de nuv. finansielle Tilstande synes det mig at være enhver Borgers Pligt at yde sin Bidrag til Fremme af det indenlandske Er-

hver. Ethvert Jag vil gerne have sin Interesse fremmet. Skibsarten lige saa vel som Industri. Der er derfor ikke noget ubevidt i, at Industri til Gengæld beder Skibarten om at lade sit Skibsbygningsarbejde komme dansk Industri til Gode i størst mulig Omfang. Strafs i næste Omgang vil Skibarten højste en Fordel af Skibsbyggeriets Udvikling gennem en forøget Bestand med Raaprodukterne dertil.

Statsbanerne slutter sig.

Regle Passagerer var foreleden Dag kommen ind paa en fejl Peron paa Langa Station, og dette resulterede i, at Toget jattede fra dem. De var ulykkeligvis modfaldne over Uheldet. Men Sagen blev afhjulpet, idet Statsbanerne iflg. „Sifk. N.“ viste sig fra den galante Side og spændte en Maskine for en 2. Klases Bogn, som førte Passagererne til Randers, hvor de i rette Tid naaede Toget nordpaa.

Medtættelse af Telegramtaxer.

Fra Nytaar er Telegramtaxten til Jærerne nedsat fra 45 til 30 Ere pr. Ord og til Island fra 70 til 45 Ere pr. Ord; Presjetelegrammer halv Lagt.

40 Aars Jubilæum.

Nytaarsdag funde Fru Redaktør Kjelst i Barde fejre 40 Aars Jubilæum som satsat Lærerinde ved Bardes offentlige Skolevæsen. Fru Kjelst, der er Skoleraadskredsens ældste Lærerinde, har iflg. „Sifk. N.“ ved Siden af sin Skolegerning, som hun har røgt med stor Trofast og Nærighed til sine Elever, beklædt forskellige Stillingshverv; hun er saaledes Kommunes eneste kvindelige Medlem af Bærgeraadet, Bøens Repræsentant i Lærereindernes Understøttelsesforening og ligeledes Repræsentant i Landsforeningen til Dyrenes Beskyttelse m. v. Fru Kjelst glæder sig fremdeles ved et godt Helbred og kan ventes endnu i en Arrække at varetage sin Gerning som Lærerinde ved Barde Borger-skole.

Jubilærende Haandværkerforening.

Besje Haandværkerforening havde den 1. Jan. bestaaet i 50 Aar, idet den efter forskellige Forhandlinger stiftedes den 1. Januar 1862 med Snekermester P. Allerup som Formand. Foreningen har, og saa udenfor det faglige Omraade, i de skiftende Aar gjort en betydelig Indsats i Bøens Udvikling, og den har i stadig stærkere Grad samlet alle Bøens Borgere til aværende nyttigt og fornøjet Samvær.

I Anledning af Jubilæet udvænt Foreningen et Festskrift, og 2. Julidag afholdtes der iflg. „Besje N.“ en Festsiddag.

Inddraget Juleuddeling.

Hvert Aar er der gennem mange Aar bleven uddelt Julegaver paa Frisenborg til alle Godsets 500 Arbejdere. De fik hver en Pæke kolonialvarer til Værdi 2 Kr., et Klædningsstykke af en eller anden Art samt forskellige Fødevarer. Alt i alt var Værdien af den enkeltes Foræring ca. 10 Kr. Denne Julegaveuddeling vil ikke oftere finde Sted.

Grunden er den, skriver en Korrespondent til „Arch. Stiftstid.“, at den socialdemokratiske Presse havde faaet for Sik til haane denne Julegaveuddeling.

Mensdyrene paa Heden.

Formanden for den nybillede Mensdyr-Afleverforening, Johs. Veef, har fra en Dansk, der er bosat i Udlandet, og som sniker at holde sit Navn skjult, modtaget en Pengegave paa 600 Kr. til den videre Udvikling af Planerne om at affinitisere Mensdyr til Heden.

Forsøgene dermed skal forsørgt gennemgaaende have givet særdeles gode Resultater, skriver „Arch. Stiftstid.“ De skabte, den nuværende Menbestand paa Heden lagde til i Sommer, tegner ualmindelig godt og synes at skulle blive større og kraftigere end Kalbene fra Rappmarken. De har taakt den ualmindelig varme Sommer særdeles godt, bedre næsten end Hedesvinderens Sværg og Naar.

En Synaal i Blindtarmen.

En Fjenestelærk i Faaborgegnens Hævede for nogen Tid siden faaet en Hævede Synaal i Blindtarmen og søgte selv at kurere den. Ved et Forsøg paa at fiske Gul paa Bylden flugte Karlen en Synaal, men mærkede i den kommende Tid ingen Inderlig Smertes. En Morgen funde han imidlertid ikke spænde sit Vægte paa Grund af store Smertes i Underlivet, og hans første Tanke var selvsjælgelig Synaalen. Karlen blev sendt til Rådshavn for at undersøges med Røntgenstråler, og Professorerne afgav iflg. „Faab. Følkesolen“ den Efterfølgende, at Operation var unødvendig, idet Naalen sad i Blindtarmen og nok selv skulde finde Vej ud af Kroppen.

Nu venter Karlen paa Naalens Tilflytning.

Udsagnsmand paa Lolland.

Paa Gaardejer Julius Plougs Mark i Lundegaarde ved Rødby er der paa et Sted, hvor en lille Høj, som nu er kløjet, har ligget, ved Bøjning kommet 3 Urner for Dagens Lyg. De to var en Del ødelagt, medens den tredje var ret velbevaret og indeholdt en Rapperle af anelig Størrelse.

Stiftsmuzejt vil iflg. „Loll.-Følks. Stiftstid.“ lade Jendet undersøge for at træffe Bestemmelse, om der skal foretages Udgravning paa Stedet.

Planer om en Sukkerfabrik.

I Brenderup Forsamlingshus afholdtes Ettermiddags den 29. Dec. et Møde, hvori deltog Repræsentanter for ca. 40 Forbrugsforeninger i Nord- og Vesthyn, for at drøfte Omrettelsen af en Sukkerfabrik. Efter nogen Diskussion nedfattedes et Udsagn, som skal overveje, om der skal foretages videre i Sagen. Til Formand for Udsagnet valgte Proprietær Sarjen, „Lundegaard“.

En Spreder og en Samler.

I en Landsby i Vestsjælland bor der en Mand, som er Ejer af en god og velholdt Gaard, hvori han for ca. 30 Aar tilbage var Tjenestefar.

Den forrige Ejers Søn, der har ødelagt sig selv ved Drif og Spil, arbejder derimod, skriver „Sifk. N.“, underinden som Daglæjer i den Gaard, som tidligere var hans Fæders.

Blund- og Aløvigen.

I Anledning af at Tilfælde af Blund- og Aløvige ved Joldingbro har Landbrugsministeriet den 30. Dec. foreslået Udsættelse af levende, flaabærende Dyr samt af ikke fuldt slagtemæssigt behandlede Dyr af disse Arter fra Jolding og Fjølving Sogne i Ribe Amt. Med Henhyn til Forbringelse af Svin til Slagtning fra de nævnte Sogne forholdes i Overensstemmelse med Reglerne i Landbrugsministeriets Befendtgørelse af 27. ds.

Dødsfald.

Stationsforstander Olsen, Regitrup, er afgaaet ved Døden efter længere Tids Svagelighed, 55 Aar gl. Olsen havde været ansat ved Statsbanerne siden den 1. Juni 1878.

— Fhv. mangeaarig Ejer af Røddede Kro, Jørgen Petersen er afgaaet ved Døden, 65 Aar gl. Den afdsde var kendt i vide Kredse fra Sommerpensionatet paa Kroen, og havde beklædt flere offentlige Tilfælde: bl. a. var han Medlem af Søgeraadet.

— Guldfimed S. Drejer, Faaborg, er afgaaet ved Døden, 81 Aar gl.

— Jorhv. Godsejer Fr. Juul Poulsen, tidligere Ejer af Herregaarden Montoft og Ørnstrup, er afgaaet ved Døden i Rørby paa Mors, 72 Aar gl.

— Fhv. Direktør i Handelsbanken, Kaptajn J. S. A. Tegner er den 29. Dec. afgaaet ved Døden, 68 Aar gammel. Den afdsde var Ridder af Dg.

— Pianist og Musikfritter Anton Hartvigson er død, 66 Aar gammel. Hartvigson var født i Aarhus og optraadte i Halsbjergerne i Rådshavn som Pianist; han tog derpaa til London, hvor han opholdt sig i en Arrække og navnlig levede af pædagogisk Virksomhed; i Slutningen af Halvfemserne vendte han tilbage hertil og holdt Foredrag om Beethoven med Musikudførelser.

— Sotelejer Fokken, Hotel „Cimbria“ i Frederiksghavn, er den 29. Dec. død af Apoplexi.

Danske Bøger er ikke dyre.

SE BLOT HER.

STORT MIDVINTERS UDSALG AF UINDBUNDE BØGER HVORAF DE FLESTE ER FRA DEN INDRE MISSIONS FORLAG I DANMARK.

24 GODE BØGER.

Alle i godt Omslag og i uskadt Stand, tilbydes her i Pakker til meget Nedsat Pris. Hver Pakke bestaar af 6 Bøger i samme Format, saa flere af dem kan lade sig indbinde sammen, om man ønsker det. Mange af disse Bøger er udkommet i Løbet af de sidste Aar.

- Bogpakke Nr. 1. 95 Cents.**
1. Hesba Stretton: Carola. Fortælling, oversat af Past. N. P. Madsen. 222 Sider. Pris 40 Cents.
  2. Yeshudas, En Kristi Tjener. En sand Oplevelse fra Indien. 70 Sider, Pris 20 Cents.
  3. Mara. Fortælling fra Valdenseserfølgelserne. Oversat af Past. N. P. Madsen. 121 Sider. Pris 30 Cents.
  4. En Sladders Historie fortalt af den selv. Fra Engelsk ved B. Heiberg. 69 Sider. Pris 20 Cents.
  5. Hanko. En Zigøjnerfortælling af Elisabeth Franke. 90 Sider. Pris 25 Cents.
  6. Kommer Dag ej snart? En Drøm om Indien. Paa Dansk ved N. P. Madsen. 59 Sider. Pris 20 Cents.
- Alle 6 Bøger med tilsammen 631 Sider god Læsning og hvis samlede Bogladepris er \$1.55 tilbydes her for kun 95 Cents, netto plus Porto 13 Cents.

- Bogpakke Nr. 2. \$1.40.**
1. Hele Livet for at vinde en evig Krone. Fra Tysk ved Olga. 166 Sider. Pris 35 Cents.
  2. Hinsides de mørke Vand. Fortælling af A. L. O. E. 189 Sider. Pris 40 Cents.
  3. Ivan og Esther. Fortælling fra Jødernes i Rusland, af Alice Lang. 146 Sider. Pris 25 Cents.
  4. Gennem Brændingen. Fortælling af A. Giberne. 184 Sider. Pris 30 Cents.
  5. Sandheden tro. Fortælling fra Huguenotfølgelserne. 296 Sider. Pris 50 Cents.
  6. Skjulte Skatte. Af Alice Jane Muirhead. (C. B. Kjærs Forlag). 250 Sider. Pris 50 Cents.
- Alle 6 Fortællinger med tilsammen 1231 Sider til en samlet Bogladepris af \$2.30 tilbydes her for \$1.40 netto plus Porto 16 Cents.

- Bogpakke Nr. 3. \$1.85.**
1. Mitzlaff: Gennem Kors til Krone. Fra Tysk ved Olga. 337 Sider. Nedsat Pris 60 Cents.
  2. Paa hellig Grund. Rejseskildringer fra det hellige Land. Af Past. Ludvig Schneller. 279 Sider, ill. Pris 60c.
  3. Elisabeth. Fortælling af Marie Nathusius. Oversat og bearbejdet for „De unges Bibliotik“ af Ellen. 684 Sider. Nedsat Pris 60 Cents.
  4. Blandt Mongolerne. Af Past. James Gilmour. Missionsskildringer fra Ostasien. 321 Sider. Pris 50 Cents.
  5. Prentiss: Familiens Blomst. Fortælling for Børn og unge. 224 Sider. Pris 40 Cents.
  6. Hesba Stretton: I hans Haand. Fortælling om Stundterne i Rusland. (C. B. Kjærs Forlag). 212 Sider. Pris 40c. 2057 Sider af god, sund Familielesning til en samlet Bogladepris af \$3.10 faas her for kun \$1.85. Plus Porto 28 Cents.

- Bogpakke Nr. 4. \$2.70.**
1. Vor Fred. En Nutidsfortælling af M. v. O. I autoriseret Oversættelse ved N. P. Madsen. 639 Sider. Pris 90 c.
  2. Gennembrudet. En Fortælling fra Luthers Tid af Elisabeth Charles. Paa Dansk ved N. P. Madsen. 509 Sider. Pris 90 Cents.
  3. Alcock: Byen ved Søen. Fortælling fra Genf i Reformationstiden. Oversættelsen besørget ved N. P. Madsen. 392 Sider. Pris 80 Cents.
  4. Ester. Fortælling fra Armenien af „Vartenie“. Oversat af N. P. Madsen. 183 Sider, udkommen 1909. Pris 50c.
  5. Hesba Stretton: Fortællinger. Oversættelse besørget af N. P. Madsen. 456 Sider. Pris 80 Cents.
  6. Det skjulte Horn. Fortælling fra Højalperne, af A. Weidenmuller. Oversat af N. P. Madsen for „Hjemmets Bibl.“ 1910. 224 Sider. Pris 60 Cents.
- 6 Store Bøger — i alt 2403 Sider — med velkrevne og underholdende kristelige Fortællinger. Bogladepris \$4.50. Nu kun \$2.70 plus Porto 42 Cents.

EKSTRA.

1. Naar 2 Pakker bestilles samtidigt vil vi medsende gratis Billedet „Leif Ericsson opdager Amerika“ 17x22 Tommer stort. Pris 50 Cents. (Se illustreret Annonce andetsteds i Bladet).
  2. Naar 3 Pakker bestilles samtidigt vil vi sende gratis ovennævnte Billede samt Fotogravure af Martin Luther. Størrelse 19 x 24 Tommer.
  3. Alle 4 Pakker — 24 Bøger — et helt Bibliotek — tilsammen for \$6.00. De behøver kun at sende os dette Bøsb, saa sender vi Bøgerne paa billigste og bedste Maade (Express eller Fragt) og De betaler Forsendelsen ved Modtagelsen.
- Lad nu ikke dette Tilbud staa ubenyttet hen indtil andre kommer Dem i Forkøbet, men skriv straks i Dag. Vi garanterer, De bliver tilfreds med Handelen.

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE, Blaar, Nebr.